

Rezerwat „Jezioro Lubygość”

Tytułowy rezerwat utworzono w 1962 r. na powierzchni 70,85 ha w leśnictwie Mirachowo, w pow. kartuskim (woj. pomorskie), na Pojezierzu Kaszubskim w zespole jezior Potęgowskich. Lubygość to długie oraz wąskie jezioro rynnowe o stromych i zalesionych brzegach o powierzchni całkowitej 17,8 ha. Wyróżnia się ono wyjątkową malowniczością wśród tutejszych jezior. Wzdłuż jego brzegów ciągną się liściaste lasy o charakterze łągów lub olsów, a na przybrzeżnych wodach występują grzybienie północne, będące reliktem polodowcowym, oraz grązel żółty. Na otaczających zboczach przeważa kwaśna buczyna niżowa. Drzewostan tworzą buki, dęby i sosny osiągające wiek około dwustu lat. Na pniach starych buków spotyka się poza tym, podlegające ochronie ścisłej, porosty z rodzaju brodaczka. Z ptaków łągowych występuje tu gągoł – kaczka gniazdująca w dziuplach – i samotnik (brodziec). W rezerwacie stwierdzono około 270 gatunków roślin naczyniowych, spośród których pięć podlega ścisłej ochronie gatunkowej: grzybienie północne, paprotka zwyczajna, podrzeń żebrowiec, widłak jałowcowaty, widłak goździsty i wroniec widlasty. Pięć gatunków objętych jest ochroną częściową: bluszcz pospolity, konwalia majowa, grązel żółty, kruszyna pospolita i przytulia wonna. Część z nich, to jest: wroniec widlasty, przetacznik górski czy podrzeń żebrowiec, to gatunki o charakterze podgórsko-górskim. Na wschodnim brzegu jeziora znajduje się miejsce widokowe, z którego można podziwiać główny walor rezerwatu – piękny wodno-leśny krajobraz. Cechą charakterystyczną akwenu jest woda o krwisto-brunatnym zabarwieniu, zarówno w jeziorze, jak i dopływających strumieniach. Mimo tej nietypowej barwy w jeziorze można się kąpać, choć niedostępne brzegi i spora odległość od najbliższego parkingu powodują, że nie jest to często odwiedzane miejsce – ale zdecydowanie warto je odwiedzić!

Oprócz walorów przyrody ożywionej rezerwat ma także dodatkowe atrakcje. Otóż na północno-wschodnim brzegu jeziora znajduje się ciekawostka geomorfologiczna, są to groty żwirowo-zlepieńcowe, wymyte przez deszcze ze stromych zboczy. Groty leżą na pół-zach. stoku wyrobiska żwirowego nad jeziorem. Jaskinia należy chyba do najmłodszych jaskiń w Polsce, a jej powstanie nie całkiem jest naturalne. Na przełomie lat 50. i 60. wydobywano tu żwir odslaniając ławice zlepieńca żwirowego, powstałego na skutek scementowania żwiru węglanem wapnia pochodzącym z wody przesiąkającej przez cienką warstwę gliny morenowej. Górne warstwy zlepieńca stanowią jednolitą płytę wspierającą się na kolumnach. Przestrzeń pomiędzy nimi wypełnia luźny żwir, który na skutek erozji wysypał się na dno starej żwirowni. To zjawisko przyczyniło się bezpośrednio do powstania znanych obecnie próżni.

Kolejnym miejscem, które warto odwiedzić, jest bunkier żołnierzy Gryfa Pomorskiego „Ptasia Wola” i krzyż upamiętniający bohaterskich obrońców. Przebieg bohaterskiej walki żołnierzy był następujący. Pod koniec lata 1943 r. gestapo nasiliło działania skierowane na rozbięcie Tajnej Organizacji Wojskowej „Gryf Pomorski”. Grupa gestapowców z Janem Kaszubowskim na czele i Janem Biangą we wrześniu 1943 r. otoczyła część Lasów Mirachowskich w celu likwidacji oddziału „Gryfa Pomorskiego” działającego w tych okolicach. Udało im się otoczyć bunkier „Ptasia Wola”, w którym kwaterowało wraz z sąsiednim bunkrem (już nieistniejącym) około dwudziestu żołnierzy. Zabici zostali: Jan Gruba lat 18, Jan Labuda lat

Grota Mirachowska

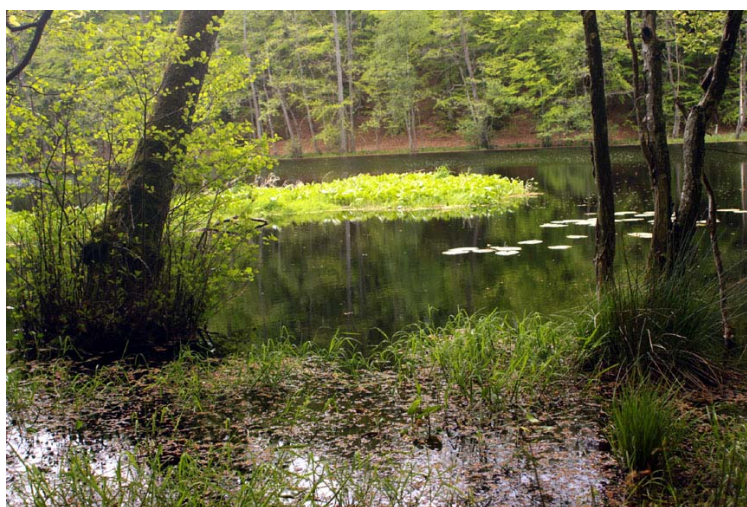
Wejście do bunkra

Lasy Mirachowskie, ozdobione m.in. piękną Rynną Potęgowską, oglądaną zwłaszcza z Lechickiej Szczeliny, tajemniczym Lubygościem czy też niezwykłą Mirachowską Świtezia – Jeziorem Kamiennym, oraz Jeziora Raduńskie, czyli centralną część Wysoczyzny Pojezierza Kaszubskiego, okolice Kościerzyny, a także rejon jezior wdzydzkich.

Odwiedź Kaszuby!

21, Klemens Studziński lat 21. Jan Os lat 22 został wzięty do niewoli i postawiony przed niemieckim sądem wojskowym w Gdańsku, skazany na śmierć i 10.01.1944 r. stracony w Królewcu. Ponadto jeden żołnierz został ciężko ranny, a czterech łeż. Reszta po bohaterskiej walce zdołała się przebić przez okrążenie i uszła z życiem. Obecnie bunkier został zrekonstruowany – w pierwotnej formie był dużo większy niż rekonstrukcja – obecnie to jedna komora i korytarz z wyjściem przez wyłaz. Replika bunkra PTASIA WOLA została wybudowana w Szymbarku.

Rezerwat „Lubygość” znajduje się na trasie Szlaku Kaszubskiego – najdłuższego i zarazem chyba najpiękniejszego szlaku całego regionu gdańskiego. Krętą trasą przemierza głównie niemal cały obszar Pojezierza Kaszubskiego (a przynajmniej zachodnią, lwią jego część), zaznajamiając z większością jego najcenniejszych walorów. Przebiega on przez

Jeziro Lubygość